

Samen een zelfrijder Aanschaf te overzien

Samen investeren in een zelfrijdende voermengwagen drukt de kosten. Maar hoeveel is er eigenlijk te winnen en welke machine past op beide bedrijven? Veehouderij Techniek tekende een dertien jaar lange ervaring op.

Tekst en foto's: Wilbert Beerling

Melkveebedrijven Van den Brink-Dronkelaar en Broertjes in Zeewolde voerden tot dertien jaar terug allebei met een kuilvoersnijder en blokkenwagen. Van den Brink en Broertjes zijn overburen. Beiden breidden uit en oriënteerden zich op het voeren van een gemengd rantsoen. Vanwege strategie en omvang paste een zelfrijdende voermengwagen in het plaatje van beide bedrijven. Ze besloten om samen te investeren. Nu houden elk zo'n 350 stuks grootvee. Het jongvee van beide bedrijven wordt elders opgefokt. De afstand is dusdanig dat de gezamenlijke zelfrijder daar niet voert.

De juiste machine

Drie jaar geleden investeerden Van den Brink en Broertjes in hun derde zelfrijder. De gezamenlijke aankoop maakt het investeren makkelijker; het kostenplaatje is duidelijker doordat de kosten van de machine volledig aan het voeren kunnen worden toegerekend. De machine wordt namelijk niet voor andere klussen gebruikt, wat bij een trekker of verreiker vaak wel het geval is. Bovendien is het transport van bedrijf naar bedrijf met een zelfrijder niet omslachtig. Na tweemaal een Strautmann kozen de veehouders nu voor een RMH met één vijzel en een inhoud van 14 kuub.

Wie gezamenlijk een voerwagen koopt, moet vaak concessies doen, zo blijkt. In de situatie in Zeewolde worden op het ene bedrijf zo'n 40 koeien meer gemolken dan op het andere. Ook zou het ene bedrijf een andere groeistrategie kunnen hebben dan het andere. Nu worden op beide bedrijven vier mixen gemaakt voor de melkgevende dieren. Zowel Van den Brink als Broertjes melkt in twee groepen. Voor de een is de ideale inhoud dus iets groter dan voor de ander. Een ander aspect dat speelt, is het kunnen maken van een mix voor de kleinste groep. Voor de close-upgroep bijvoorbeeld. Met een wagen met twee vijzels, wordt het moeilijker om zo'n mix goed te mengen en te lossen. Een wagen met twee vijzels is dus niet aan de orde voor deze melkveehouders.

Afspraken

Op het moment van aanschaf van de zelfrijder, verdeelden de ondernemers de investering naar het aantal grootvee-eenheden dat op dat moment op de bedrijven gevoerd werd. Door te tanken bij een tank met een meter, is bekend hoeveel diesel erin gaat. De chauffeurs houden exact bij hoeveel tijd ze op beide bedrijven bezig zijn met het

voeren. Op die manier worden zowel loonkosten als dieselkosten verdeeld. Ook de onderhoudskosten worden volgens die sleutel gesplitst. Voor eigen gebrek is een verzekering afgesloten. Die is prijzig, vinden de ondernemers, maar voorkomt discussie. "Mocht er iets zijn wat niet onder de verzekering valt en aanwijsbaar mijn fout is, dan moet je zo redelijk zijn om het te regelen", menen beide melkveehouders. Niet alles is dus met afspraken te vangen. Ze zijn overigens van mening dat zo'n samenwerking ook kan slagen met meer bedrijven. De zelfrijder staat nog altijd halve dagen stil. Sporadisch wordt er dan ook op een ander bedrijf gevoerd. Bijvoorbeeld als een voermengwagen een storing heeft.

Afschrijving en rente

Op arbeid en diesel is uiteraard geen winst te behalen met de gezamenlijke investering. De machine kan maar op een bedrijf tegelijk voeren en maakt simpelweg het dubbele aantal uren. Ook op onderhoud is weinig voordeel te behalen. De winst zit in de gedeelde investering, dat scheelt aanzienlijk in de rente. De werkelijke afschrijving blijft een stelpost zolang de restwaarde niet bekend is. Vooral urenstand en de technische staat blijken doorslaggevend bij inruil, laten twee verkopers van zelfrijders weten. Dat een wagen van vijf jaar met 6.500 uur meer

opbrengt dan een van tien jaar met dezelfde urenstand, is niet vanzelfsprekend.

Te behalen voordeel

In Veehouderij Techniek van mei 2013 vergeleken we de aanschaf van een zelfrijder met de aanschaf van een nieuwe trekker, voermengwagen en verreiker. Daaruit bleek dat een zelfrijder voor bedrijven met weinig eigen mechanisatie, zoals bij Van den Brink-Dronkelaar en Broertjes, zeker interessant is.

Spreiden we in dezelfde berekening de rentekosten over twee bedrijven bij de aanschaf van een voermengwagen van 150.000 euro, dan is er jaarlijks 1.875 euro te winnen door samen te investeren, ervan uitgaande dat de afschrijving 15 euro per draaiuur bedraagt en dat de machine wordt afbetaald gedurende zijn tijd op het bedrijf. In de berekening stelden we het aantal draaiuren op 1.300 per jaar, de afschrijving betreft 15 euro per draaiuur. De restwaarde blijft vooralsnog speculeren. Van den Brink en Broertjes informeren dan ook regelmatig naar de inruilprijs die geboden kan worden. Het grootste voordeel: "We kunnen snel en nauwkeurig voeren zonder eens in de zoveel tijd voor een gigantische investering te staan."

Medewerker Rick Wierda over voeren op twee bedrijven

"Om half acht in de ochtend begin ik. Ik voer dan eerst bij Van den Brink en daarna bij Broertjes. Voor beide bedrijven maak ik elk zes mixen. Als alles goed gaat, maak ik de zes mixen in een uur en drie kwartier. De kuilen liggen dan los, het restvoer is weggeschoven en als ik hooi moet voeren, ligt er een losgesneden baal klaar. Voor de middag heb ik dan ongeveer 800 dieren gevoerd. Wat uitkomst biedt is het Dairy Tuner-weegsysteem. Als ik begin op het ene bedrijf, bel ik in via het gsm-netwerk; zo haal ik de rantsoenen op. De veehouders kunnen te allen tijde aanpassingen doen via de software op de pc. Ik ontvang zowel de te laden producten en hoeveelheden als de laadvolgorde per mix op de pda. Na het laden worden de gegevens ook weer teruggezonden naar de pc. Mocht ik om de een of andere reden te veel of te weinig van een bepaald product laden, dan kan de veehouder dat de volgende dag corrigeren. Het mooie is dat één zo'n Dairy Tuner-systeem op twee bedrijven werkt. Als ik bij de een klaar ben, bel ik met de pda in bij de volgende om ook daar de rantsoenen op te halen."

Vaste medewerker Rick Wierda verzorgt samen met zzp'er Nicky Heijboer het voeren bij Van den Brink-Dronkelaar en Broertjes.